

Kuntayhtymän yhtymähallitus

Kokousaika	Torstai 17.12.2009 klo 13.00 – 13.41	
Kokouspaikka	Kulttuuri- ja kongressikeskus Verkatehdas Oy, Kokoushuone 3, Paasikiventie 4, 13100 Hämeenlinna	
Saapuvilla olleet jäsenet (merkintä puheenjohtajasta)	Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Läsnä ☐	☒ Syväniemi Martti, pj. ☒ Lindberg Arto, vpj. ☐ Kotiranta Pirjo ☒ Palenius Timo ☒ Ahonen Juhani ☒ Pokki Hilikka ☒ Kerkkä Merja-Liisa ☒ Alatalo John ☒ Rahkio Marjatta ☒ Salovaara Risto ☒ Järvinen Anja ☐ Slunga-Poutsalo Riikka ☒ Aaltonen Tero	☐ Lavanti Antti ☐ Pajala Päivi ☐ Nikunen Laura ☐ Vilkki Virpi ☐ Orasmaa Sirkku ☐ Lyly Sakari ☐ Kinnari Sirpa ☐ Tolvanen Veijo ☐ Käkänen Kari ☐ Virtanen Sami ☐ Heikkilä Jussi ☒ Kerijoki Harri ☐ Juusti Mirja
Muut saapuvilla olleet	Markku Niemelä, toimitusjohtaja, esittelijä Seppo Åstedt, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
Laillisuus ja päätösvaltaisuus	Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.	
Asiat ja liitteet	§ 82 - 90 Sivut 120 - 133 Liitteet 7 Pta-liitteet 47 - 69 (esityslistan yhteydessä jaettava perustietoaineisto)	
Pöytäkirjantarkastajien valinta	Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Risto Salovaara ja Anja Järvinen	
Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus	Puheenjohtaja Martti Syväniemi	Sihteeri Seppo Åstedt
Pöytäkirjan tarkastus	Heti kokouksessa: § Tarkastusaika 17.12.2009 Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme. Allekirjoitukset	
Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä	Paikka ja pvm Mäntsälä 18.12.2009	
	Allekirjoitus toimistos sihteeri Marjaleena Siren	

- § 82 Tiedoksi yhtymähallitukselle
- § 83 Yhtymäkokouksen päätösten täytäntöönpano
- § 84 Pääjärven kuntayhtymän vuoden 2009 tilinpäätöksen korjauksen käsittely Eteva kuntayhtymän tilinpäätöksessä 2009
- § 85 Toimivalta Eteva kuntayhtymässä vuonna 2010
- § 86 Tilapalveluhankkeet / Uudenmaan Vammaispalvelut Oy
- § 87 Virkojen perustaminen ja lakkauttaminen
- § 88 Henkilökunnan muistaminen ja palkitseminen Eteva kuntayhtymässä 2010 -2012
- § 89 Paikalliset sopimukset
- § 90 Muut asiat

§ 82**Tiedoksi yhtymähallitukselle**

- Pta-liite 47 1. Lahden kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan pöytäkirjanote 13.10.2009 § 196, Kehitysvammaisten palvelujen palvelurakenteen uudistaminen.
- Pta-liite 48 2. Lahden kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 9.11.2009 §186, Lahti-konsernin konserniohjeiden muuttaminen ja Hyvä hallinto- ja johtamistapa Lahti-konsernissa –ohjeen hyväksyminen.
- Pta-liite 49 3. Espoon kaupungin sosiaali- ja terveystoimi on nimennyt 1.12.2009 Eteva kuntayhtymän strategiaryhmään edustajikseen vammaispalvelupäällikkö Päivi Nurmi-Koikkalaisen ja toimistopäällikkö Juha Lappalaisen.
- Pta-liite 50 4. Hyvinkään kaupunginhallitus on 23.11.2009 § 349 nimennyt Eteva strategiaryhmään edustajakseen sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Aino Eerolan.
- Pta-liite 51 5. Lohjan kaupunginhallitus on 16.11.2009 § 432 nimennyt Etevan strategiaryhmään edustajakseen perusturvajohtaja Arja Yliluoman ja varalle erityispalvelupäällikkö Saila-Maarit Laitisen.
- Pta-liite 52 6. Hämeenlinnan kaupunginhallitus on 23.11.2009 § 5 nimennyt Etevan strategiaryhmään edustajakseen tilaajaohjaaja Jukka Lindbergin ja varalle tilaajaohjaaja Tomi Pakkasen.
- Pta-liite 53 7. Forssan kaupunginjohtaja on 25.11.2009 § 38 nimennyt Etevan strategiaryhmään edustajaksi kansliapäällikkö Anita Joenpalon.
- Pta-liite 54 8. Perusturvakuntayhtymä Karviainen on 24.11.2009 § 103 nimennyt Etevan strategiaryhmään palvelulinjajohtaja Pirkko Hynysen.
9. Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja on 7.12.2009 nimennyt Eteva kuntayhtymän strategiaryhmään edustajakseen palvelupäällikkö Raimo Aarnialan.
- Pta-liite 55 10. Hämeenlinnan kaupunginhallitus on 23.11.2009 § 6 nimennyt Eteva kuntayhtymän laitosten jatkokehittämistä käsittelevään työryhmään palvelujohtaja Samuli Alpin tai määräämänsä ja kiinteistökehityspäällikkö Antero Ahon.
11. Evantia Oy:n liikkeenluovutuksena tehdyn perustamisen vaikutus Etevan tilinpäätöksessä 2009: Etevan toimintana ollut tulkkipalvelut yhtiöitettiin 1.9.2009 Evantia Oy:ksi, jonka toinen omistaja on Terveystoiminta Oy. Etevan osuus osakepääomasta maksettiin apportina ja kirjataan Etevan tuloslaskelmaan 1.1.- 31.12.2009 satunnaisena tuottona, jolloin se parantaa Etevan tulosta 0,6 milj. euroa.

Ehdotus	Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää 1 merkitä asiat tiedoksi saaduksi.
Päätös	Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 83**Yhtymäkokouksen päätösten täytäntöönpano**

Pta-liite 56

Pta-liitteessä 56 on jäljennös yhtymäkokouksen 26.11.2009 kokouksen tarkastetusta pöytäkirjasta. Pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen on ollut yhtymäkokouksen päätöksen mukaisesti yleisesti nähtävänä kuntayhtymän taloustoimistossa 7.12.2009. Ennen pöytäkirjan nähtävänä pitämistä siitä on lähetetty kuntalain 85.1 §:n mukaisesti jäljennös jäsenkuntien kunnanhallituksille. Jäsenkunnalle ei ole säädetty velvollisuutta asettaa pöytäkirjaa jäsenkunnassa nähtäväksi eikä sen tarvitse lähettää jäljennöksen saapumisesta ilmoitusta kuntayhtymän yhtymähallitukselle.

Ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

1 todeta, että yhtymäkokouksen 26.11.2009 päätökset

- eivät ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä
- eivät mene yhtymäkokouksen toimivaltaa ulommaksi
- eivätkä ole muutoinkaan lainvastaisia sekä

2 panna päätökset täytäntöön kuntalain säätämässä järjestyksessä

3 merkitä tiedoksi yhtymäkokouksessa käsitellyn Hämeenlinnan kaupungin yhtymäkokousedustaja Jukka Lindbergin jättämän pöytäkirjan: ” Etevan hallitus vakavasti tutkii nopeasti vaikuttavien keinojen - mm. osalomautusten kautta - mahdollisuutta vuoden 2010 tuotehintojen alentamiseksi.”

Päätös

Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 84

Pääjärven kuntayhtymän vuoden 2008 tilinpäätöksen korjauksen käsittely Eteva kuntayhtymän tilinpäätöksessä 2009

Pta-liite 57

Pääjärven kuntayhtymän tilinpäätöksessä 2008 tehty lomapalkkavelka sosiaalikuluneen oli 2.301.763,99 euroa. Tehdystä jaksotuksesta puuttuu kertyneitä lomapalkkoja ja kaikki sellaiset lomapalkat, jotka oli siirretty säästövaipaksi, yhteensä 3.432 päivää ja määrältään 495.187,46 euroa. Pta-liitteenä 57 tilintarkastajan lausunto.

Tämä merkitsee sitä, että Pääjärven kuntayhtymän tilinpäätöksestä 2008 puuttui kuluja 495.187,46 euroa. Tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen havaitut merkittävät virheet korjataan seuraavassa tilinpäätöksessä vähentämällä edellisten tilikausien kertynyttä ylijäämää. Kun Pääjärven kuntayhtymä yhdistyi 1.1.2009 Uudenmaan erityispalvelut -kuntayhtymään Eteva kuntayhtymäksi, kummankin kuntayhtymän peruspääomasta ja edellisten tilikausien ylijäämistä eli omasta pääomasta muodostettiin uuden kuntayhtymän peruspääoma. Näin ollen havaittua merkittävää virhettä ei voi vähentää Eteva kuntayhtymän tilinpäätöksessä 2009 edellisen tilikauden ylijäämästä, vaan summa ehdotetaan kirjattavaksi saamiseksi Pääjärven kuntayhtymän jäsenkunnilta. Saamisen suorittamiseksi on kaksi vaihtoehtoa: Jäsenkunnat suorittavat sen rahassa tai sillä oikaistaan Pääjärven kuntayhtymän jäsenkuntien osuutta Etevan peruspääomasta pienemmäksi.

Puuttunut kulu jakautuu Pääjärven kuntayhtymän jäsenkunnille seuraavasti:

Asikkala	3,36	16 638,30
Forssa	4,26	21 094,98
Hattula	2,97	14 707,07
Hausjärvi	2,59	12 825,35
Heinola	5,77	28 572,32
Hollola	3,15	15 598,40
Humpkala	1,13	5 595,62
Hämeenkoski	0,8	3 961,50
Hämeenlinna	21,61	107 010,01
Janakkala	2,93	14 508,99
Jokioinen	1,27	6 288,88
Kärkölä	2,66	13 171,99
Lahti	27,34	135 384,25
Loppi	3,11	15 400,33
Nastola	3,59	17 777,23
Padasjoki	1,45	7 180,22
Riihimäki	6,23	30 850,18
Sysmä	2,95	14 608,03
Tammela	2,25	11 141,72
Ypäjä	0,58	2 872,09
	100	495 187,46

Ehdotus	Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää 1 merkitä edellä esitetyn selonteon tiedoksi ja huomioon otettavaksi Eteva kuntayhtymän vuoden 2009 tilinpäätöksen valmistelussa.
Päätös	Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 85**Toimivalta Eteva kuntayhtymässä vuonna 2010****Yhtymähallitus 24.9.2009 § 56**

Kuntayhtymän hallintosäännön 4 §:n mukaan yhtymähallitus voi siirtää toimivaltaansa alaiselleen toimielimelle, yhtymähallituksen puheenjohtajalle ja viranhaltijoille. Siirto-oikeus ei koske asioita, jotka on laissa säädetty yhtymähallituksen ratkaistavaksi. Yhtymähallitus voi asiasta päättäessään antaa toimivallan siirtoa ja käyttöä koskevia rajoituksia.

Yhtymähallituksen on pidettävä voimassaolevista toimivallan siirtoa koskevista päätöksistä luettelo.

Liitteessä 4 on kuvattu Eteva kuntayhtymän organisaatio, johtamisorganisaatio ja toimivalta.

Liitteeseen 5 on koottu hallituksen puheenjohtajalle, viranhaltijoille ja työsuhhteessa oleville työnjohdollisille esimiehille siirrettävä toimivalta. Toimivallan siirroilla pyritään siihen, että valta ja vastuu ovat siellä missä toiminta tosiasiallisesti tapahtuu.

Ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

- 1 siirtää toimivaltaa kuntayhtymän yhtymähallituksen puheenjohtajalle ja viranhaltijoille liitteen 5 mukaisesti ja
- 2 että toimivallan siirtoa koskevat asiat tulevat voimaan 1.1.2010 alkaen.

Päätös

Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

Yhtymähallitus 17.12.2009 § 85

Liite 7

Liitteenä 7 on korjattu Eteva kuntayhtymän organisaatio, johtamisorganisaatio ja toimivalta. Siihen on tehty nimikemuutoksia sekä hammashoito, laboratorio ja lääkekeskus on siirretty palvelujohtaja Leena Lindströmin alaisuuteen.

Ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus hyväksyy liitteen 7 mukaisen kuntayhtymän organisaatio, johtamisorganisaatio ja toimivalta –luettelon. Luettelo tulee voimaan 1.1.2010 alkaen.

Päätös

Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 86**TILAPALVELUHANKKEET / UUDENMAAN VAMMAISPALVELUT OY**

Pta-liitteet 58-63	Kuntayhtymän 100 % omistamassa Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:ssä, on valmisteltu/käsitelty Pta-liitteiden n:ot 58-63 mukaisia asumispalveluhankkeita.
Ehdotus	Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää tilata Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:ltä Pta-liitteissä 58-63 mainitut toimitilat.
Päätös	Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 87**Virkojen perustaminen ja lakkauttaminen**

Etevan hallintosäännön 4 luvun Henkilöstöasiat 12 §:n mukaan yhtymähallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Perustettava virka

Yksi (1) toimintayksikön esimiehen virka Mäntsälän asumispalvelut 2:een 1.1.2010 alkaen. Perusteluna on uuden toimintayksikön käynnistyminen.

Lakkautettavat virat

Erikoislääkärin ja yleislääkärin virat (2) erityispalveluista 31.12.2009.

Perusteluina virkojen lakkauttamiselle on menossa oleva laitoshajautus, jonka yhteydessä sovitaan asiakkaiden terveydenhuoltovastuun siirtyminen kuntien ja kuntayhtymien perus- ja erikoissairaanhoidon tehtäväksi. Lääkäritasoisien asiantuntemuksen tarve näin ollen vähenee. Lisäksi em. lääkärin virat ovat olleet pitkään joko kokonaan tai osittain täyttämättöminä pätevien hakijoiden puuttuessa.

Ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus hyväksyy esitetyn viran perustamisen 1.1.2010 ja esitettyjen virkojen lakkauttamisen 31.12.2009.

Päätös

Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 88**Henkilökunnan muistaminen ja palkitseminen Eteva kuntayhtymässä 2010 -2012**

Pta-liite 64	Henkilökunnan muistaminen ja palkitseminen on osa henkilöstöohjelmaa. Henkilöstöjaosto on valmistellut Pta-liitteenä 64 olevan esityksen Eteva kuntayhtymän henkilökunnan muistamiseksi ja palkitsemiseksi vuosina 2010 - 2012. Kustannukset vuosittain ovat noin 100 000 euroa, mistä suurin osa on palvelusvuosien mukaisista palkallisista vapaapäivistä. Esitys on käsitelty yhtymän johtoryhmässä 17.11.2009 ja yhteistyötoimikunnassa 8.12.2009.
Ehdotus	Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus hyväksyy Pta-liitteen 64 mukaisen esityksen henkilökunnan muistamisesta ja palkitsemisesta vuosina 2010 - 2012.
Päätös	Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 89**Paikalliset sopimukset**

Kunta-alalla noudatettavista työajoista, palkoista ja muista palvelussuhteen ehdoista sovitaan valtakunnallisin virka- ja työehtosopimuksin. Kunnille ja kuntayhtymille on kuitenkin tietyissä rajoissa jätetty mahdollisuus sopia virka- ja työehtosopimuksen tarkoittamista asioista paikallisesti, jolloin soveltamisessa voidaan ottaa huomioon valtakunnallisia sopimuksia paremmin paikallista olosuhdetta kuten kuntien ja kuntayhtymien taloudellista asemaa, palvelujen volyymin ja palvelujen järjestämisen tapaa.

Paikallisella sopimisella tarkoitetaan sekä lainsäädäntöön että virka- ja työehtosopimusmääräyksiin perustuvaa määrämuotoista sopimista tai sopimista, jonka tuloksena syntyy mahdollisuus toimia yhteisesti sovitulla tavalla. Määräykset paikallisen virka- ja työehtosopimuksen tekemisestä ovat kunnallisen pääsopimuksen 13 §:ssä. Sen mukaan paikallisesti voidaan sopia poikettavaksi kulloinkin voimassa olevan valtakunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksistä, jos siihen on olemassa paikallisista erityisolosuhteista johtuva perusteltu syy eikä valtakunnallisessa sopimuksessa ole erikseen rajattu pois paikallista sopimusmahdollisuutta.

Kuntayhtymän paikallisten sopimusten tilanne:

Jatkettavat paikalliset sopimukset

Pta-liite 65

Luottamusmiestoiminta

Työnantaja ja järjestöjen asettamat pääluottamusmiehet ovat neuvottelussa sopineet, että paikallista sopimusta luottamusmiestoiminnasta jatketaan kunnes uudet virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa.

Pta-liite 66

Hälytysrahan soveltaminen

Järjestöjen asettamat pääluottamusmiehet ovat hyväksyneet työnantajan esityksen paikallisen sopimuksen mukaisen hälytysrahan maksamisen jatkamisesta ajalle 1.1. – 31.12.2010

Sopimustekstin kohtiin 4 ja 5 on tehty seuraava tarkennus:

- Kysymyksessä on työvuorosuunnitelman muutos, joka korvataan hälytystyön luonteisesti.

Uusi paikallinen sopimus

Pta-liite 67

Paikallinen sopimus lääkärien päivystysjärjestelmästä

Työnantaja ja Juko ry:n edustaja ovat neuvottelussa valmistelleet esityksen paikalliseksi sopimukseksi lääkärien päivystysjärjestelmästä. Sopimus on voimassa 31.5.2010 asti.

Pta-liitteet 68-69

Toistaiseksi voimassa olevat paikalliset sopimukset

Yhtymähallitus on 26.2.2009 hyväksynyt seuraavat toistaiseksi voimassa olevat paikalliset sopimukset

- lomarahen maksaminen
- pitkistä työvuoroista

Ehdotus	Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää <ol style="list-style-type: none"> 1 hyväksyä jatkettavaksi paikallisia sopimuksia luottamusmiestoiminnasta (Pta-liite 65) ja hälytysrahan soveltamisesta (Pta-liite 66) esityksen mukaisesti, 2 hyväksyä paikallisen sopimuksen lääkäreiden päivystysjärjestelmästä (Pta-liite 67) esityksen mukaisesti ja 3 merkitä tiedoksi toistaiseksi voimassa olevat paikalliset sopimukset lomarahen maksamisesta (Pta-liite 68) ja pitkistä työvuoroista (Pta-liite 69)
Päätös	Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 90

Muut asiat

Yhtymähallituksella ei ollut esittää muita asioita.

Muutoksenhakukiellot (liitetään pöytäkirjaan)	
Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta , koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. § 82, 83, 85, 84, 90
	Seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla , koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus. § 86, 87, 88, 89
	Seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla HLL:n* 5 §:n 2 mom./ muun lainsäädännön mukaan. * Hallintolainkäyttölaki (586/1996) Pykälät ja valituskieltojen perusteet §

Oikaisuvaatimusohjeet	
Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista Eteva kuntayhtymän yhtymähallitukselle ja se on toimitettava ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä osoitteella PL 43, 04601 MÄNTSÄLÄ, käyntiosoite Einontie 1, 04600 MÄNTSÄLÄ, puh. 020 692 100, faksi 020 692 111, info@eteva.fi . § 86, 87, 88, 89
Oikaisuvaatimusoikeus ja oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksen voi tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa tai kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen . Oikaisuvaatimusajan määräaika laskettaessa ei tiedoksisaantipäivää lueta määräaikaan. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jäsenkunnan ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: <ul style="list-style-type: none"> • muutoksenhakijan nimi, postiosoite, kotikunta ja puhelinnumero; • päätös, johon haetaan muutosta; • miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; • muutosvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimus on sen tekijän allekirjoitettava ja siihen on liitettävä: päätös, johon oikaisua haetaan joko kopiona tai alkuperäisenä ja asiakirjat, joihin vedotaan. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös allekirjoittajan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Asiakirjat on toimitettava viranomaisen asiointiosoitteeseen, postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä lähettäjän omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastoissa ei työskennellä, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusosoitus (liitetään pöytäkirjaan)		
Valitusviranomaisen, mistä valitusaika alkaa ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella . Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös jäsenkunta ja sen jäsen. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.	
	Kunnallisvalitus §	Valitusviranomaisen: Helsingin hallinto-oikeus PL 120 (Ratapihantie 9), 00521 HELSINKI Valitusaika on 30 päivää
	Hallintovalitus §	Valitusviranomaisen: Helsingin hallinto-oikeus PL 120 (Ratapihantie 9), 00521 HELSINKI Valitusaika: _____ päivää
	Muu valitusviranomaisen §	Valitusviranomaisen: Valitusaika _____ päivää
	Muu valitusviranomaisen §	Valitusviranomaisen: Valitusaika _____ päivää
Tuomioistuinten ja eräiden muiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 89 € ja markkinaoikeudessa 223 €. Maksuista lisää osoitteessa http://www.oikeus.fi/12747.htm .		
Valituskirjelmä	Valituskirjelmässä on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none"> • valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite • päätös, johon haetaan muutosta • miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi • muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luetava.</p>	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.	
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimus/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.	